

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра англійської філології

КОМПЛЕКС НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ

Історія зарубіжної літератури (XX століття)

Для освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Спеціальності 035 Філологія, спеціалізація 035.041 «Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська»;
Спеціальності 014 Середня освіта, спеціалізація 014.02 «Мова і література (англійська)»

Автор: к.філол.н., доцент Назаренко Н.І.

Затверджено на засіданні кафедри протокол №4 від «16» жовтня 2018р.

ЗМІСТ КНМЗНД

Робоча програма навчальної дисципліни.....	3
Навчальний контент.....	17
Методичні рекомендації до проведення семінарських занять і самостійної роботи	18
Дидактичне забезпечення самостійної роботи.....	20
Засоби діагностики навчальних досягнень студентів	20
Інформаційні матеріали бібліотеки по забезпеченню навчальними підручниками (посібниками) з дисципліни.....	22

МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра англійської філології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри англійської філології

Ю.Г. Федорова

«16» жовтня 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Історія зарубіжної літератури (XX століття)

Освітньо-професійна програма першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

спеціальність 014 Середня освіта

спеціалізація 014.02 «Мова і література (англійська)»;

спеціальність 035 Філологія

спеціалізація 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша –
англійська»

факультет іноземних мов

Робоча програма з історії зарубіжної літератури XX століття для студентів ОНП першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (спеціалізація 014.02 «Мова і література (англійська)» та 035 Філологія (спеціалізація 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»)

Розробник: Назаренко Н.І., доцент кафедри англійської філології, к.філол.н., доцент
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри англійської філології
Протокол від «16» жовтня 2018 року, № 4

Завдувач кафедри англійської філології
Ю.Г. Федорова

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристик навчальної дисципліни
Кількість кредитів - 3	Галузь знань 03 Гуманітарні науки 01 Освіта / Педагогіка Напрямок підготовки 035 Філологія 014 Середня освіта	Нормативна
Модуль - 4	Спеціалізація 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»;	Рік підготовки – III
Змістових модулів – 3		Семестр - VI
ІНДЗ - 6		
Загальна кількість годин – 90	Спеціалізація 014.02 «Мова та література (англійська)»	
Тижневих годин для денної форми навчання:	Освітній ступінь: Бакалавр	Лекції 10 Семінарські 8 Самостійна робота 26 / 66 Індивідуальні завдання 4/2 Вид контролю: іспит
Аудиторних – 2		
Самостійної роботи студента - 2		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури (XX ст.)» є ознайомлення з кращими творами художньої літератури періоду 10-80-х рр. XX ст., вивчення процесів та тенденцій у літературній творчості провідних митців з урахуванням їх індивідуальних та національних особливостей.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Історія зарубіжної літератури (XX ст.)» є:

- визначити хронологічні та значимі межі поняття «зарубіжна література XX століття»;
- опанувати центральні категорії історії літератури XX століття та сучасної поетики літературних творів;
- познайомити з методами аналізу творів, що належать до різних напрямів та течій;
- дослідити зміни у жанровій системі та структурі художніх творів цієї доби;
- познайомити студентів із роботами науковців із питань теоретичної рефлексії історико-літературного процесу XX століття, творчістю видатних письменників та їх програмними творами в історичному контексті світової та національної культури, новими підходами до інтерпретації художніх текстів;

- сформувати навички аналізу творів модерністського, авангардистського та традиційного спрямування;
- формувати читачський інтерес до зарубіжної літератури ХХ століття та потребу самостійно долучатися до нових методологічних та художніх явищ неklasичного типу;
- удосконалювати вміння виявляти типологічно близькі явища, визначати особливості творчого методу письменника;
- виявляти специфіку твору у національному та світовому культурно-естетичному контексті.

2.3. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі.

Дисципліна «Історія зарубіжної літератури (ХХ ст.)» має міждисциплінарні зв'язки з:

- культурологією, оскільки література відображає життя у контексті культури;
- історією ХХ століття, яка є і фактором формування літератури, і об'єктом художнього дослідження в творах цього періоду;
- філософією, сучасні концепції якої утворили фундаментальні положення літературно-мистецьких течій ХХ століття (екзистенціалізм, інтуїтивізм, абсурдизм та ін.);
- естетикою, що з античних часів визначає базисні основи літературознавства та мистецтва в цілому, які по-новому переосмислюються в неklasичній естетичній модернізмі та авангардизмі першої половини ХХ століття;
- теорією літератури, на наукових поняттях якої вивчається системний курс «Історії зарубіжної літератури ХХ століття»;
- історією літератури від часів античності до ХХ століття, де зв'язок реалізується на рівні рецепції літературної традиції (а саме: вічних образів, наскрізних мотивів; жанрової та постологічної систем тощо) та її подолання у новаторській нетрадиційній літературі ХХ століття;
- мистецтвознавством, з яким література має загальні принципи образного відтворення дійсності та залує мистецькі теорії та образи до структури сучасних літературних творів;
- міфологією, активне звернення до міфологічної та неоміфологічної свідомості відбувається в літературі ХХ століття;
- фольклором, оскільки художні архетипи, образи, структури цієї дисципліни знаходять традиційне її новаторське тлумачення у зарубіжній літературі ХХ століття та ін.

2.4. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- основні напрями в зарубіжній літературі ХХ століття;
- особливості світоглядних та естетичних засад письменників модернізму та реалізму;
- ознаки модерністських течій (символізм, акмеїзм, неоромантизм, екзистенціалізм та ін.);
- визначення поняття «авангардизм», його співвідношення із модернізмом, основні течії авангардизму (футуризм, кубізм, дадаїзм, експресіонізм, сюрреалізм);
- зміст та структуру понять, характерних для зарубіжної літератури ХХ століття (модерністська проза, «потік свідомості», література «втраченого покоління», роман-парабола, роман-міф, повість-притча, епічний театр, інтелектуальна драма, магічний реалізм, ангіпутопія та ін.);

вміти:

- виявляти в літературних творах ознаки і взаємодію різних художніх напрямів, течій, родів, жанрів, тенденцій, стилів;
- визначати риси індивідуального стилю письменників, ілюструвати їх текстовими прикладами;
- вирізняти національний (у тому числі місцевий) колорит творів, засоби його створення;
- виявляти у творах митців провідні проблеми, теми, мотиви, а також особливості розвитку сюжету, композиції, художнього простору і часу;
- характеризувати художні образи, засоби їх створення; аналізувати твори у єдності змісту і форми;
- встановлювати роль фольклору і міфології у творах письменників ХХ століття;
- оперувати фаховою термінологією, давати точне визначення літературознавчих понять, їх вірно застосовувати;
- уміти аналізувати літературний текст у єдності форми та змісту, проводити порівняльний аналіз творів;
- давати розгорнуту, логічно побудовану відповідь, яка розкриває ерудицію і глибокi знання студента, відповідає вимогам культури мови.

3. Програма навчальної дисципліни.

Змістовий модуль 1.

Зарубіжна література першої половини ХХ століття: новаторські пошуки на перехресті модернізму та реалізму

Тема 1. ХХ століття як літературна доба.

Історико-культурний контекст літератури ХХ століття. Провідні літературні напрями ХХ століття: реалізм, модернізм, авангардизм, постмодернізм. Основні течії модернізму та авангардизму: імпресіонізм, символізм, експресіонізм, футуризм, імажизм, дадаїзм, сюрреалізм, неореалізм. Видатні митці та визначні твори різних напрямів та течій.

Тема 2. Модерністська проза.

«Потік свідомості» у літературі. «Потік свідомості» як принцип художньої організації модерністської прози. Новаторський характер прози Дж. Джойса. «Улісс» як енциклопедія модернізму. Психологічне «се» «Джакомо». Категорія часу у романі-епосі М. Пруста «У пошуках втраченого часу». Асоціативний характер спогадів у романі «До Свана». «Потік свідомості» у творчому спадку В. Вулф (романи «На маяк», «Хвилі», «Місіс Деллоуей»). Художні функції «потіку свідомості» у романі В. Фолкнера «Галас і шаленство».

Тема 3. Метафорична проза Ф. Кафки.

Особливості світовідчуття Ф. Кафки у контексті історико-культурної та літературної доби. Метафоричний характер модерністської прози Ф. Кафки. Жанрова своєрідність художнього спадку (притчі «Пасажири залізничні», «Дерева»; новели «У виправній колонії», «Вироки»; романи «Процес», «Замок», листи та щоденники Ф. Кафки). Трагедія відчуженої особистості у новелі «Перевтілення». Абсурдна природа художнього світу та засоби його відтворення в романі «Процес».

Тема 4. Література «втраченої генерації».

Історико-культурні витoki та художня специфіка літератури «втраченої генерації». Тема «втраченої генерації» у світовій літературі. Особливості ремарківського героя (за романами «На Західному фронті без змін», «Три товарища», «Повернення»). Людина і війна у ранніх романах Е. Хемінгуей («Фіеста», «Прощавай, зброб!»). Трагедія митця-маргінала у романі Р. Олдінтона «Смерть героя». «Джазова» природа оповіді. Трагедія молоді генерації у творах Ф.С.

Фіджеральда («Оповідання джазової доби»). Традиційні та новаторські художні риси літератури «втраченої генерації».

Тема 5. Антиутопія XX століття.

Антиутопія XX століття: історія становлення та художня специфіка жанру. Сатирична спрямованість роману О. Хакслі «Чудовий новий світ». Антиутопічні мотиви роману С. Замятіна «Ми». Соціальні й моральні перестороги у романах А. Платонова «Котлово» та «Чевенгур». Проблема «особистість і тоталітарна влада» в романі Дж. Орвелла «1984». Філософсько-алегоричний сенс казки-застереження Дж. Орвелла «Ферма тварин». Згубне майбуття суспільства без книги у романі Бредбері «451 градус за Фаренгейтом».

Тема 6. Драматургія XX століття: традиції і новаторство.

Художні принципи «снової драми» та їх рецепція у драматургії XX століття. Традиції Г. Ібсена та Б. Шоу у XX століття. Епічний театр Б. Брехта. Новаторський характер п'єси «Матінка Кураж та її діти». Театр парадоксу Е. Іонеско. Алегоричний та історичний сенс п'єси «Носоріг». Театр абсурду С. Беккета. Новаторський характер п'єси «Очікуючи на Годо». Театр «трагічної комедії» Ф. Дюрренматта. Філософський та сатиричний сенс образів п'єси «Візит старої дами».

Тема 7. Меніппея XX століття.

Творчість М. Булгакова. Жанр меніппеї в античній та сучасній літературі. Меніппейна природа сатиричних повістей М. Булгакова «Дияволиада», «Собаче серце», «Фатальні яйця». Роман-меніппея «Майстер і Маргарита»: структура, проблематика, система образів. Біблійні мотиви в романі. Тема митця та творчості у інтерпретації М. Булгакова. Сатиричні прийоми у творі. Культурологічні алузії у романі.

Тема 8. Гуманістичний пафос творчості А. де Сент-Екзюпері.

А. де Сент-Екзюпері – письменник, гуманіст, льотчик. Романтика польоту у раних творах «Нічний політ», «Південний поштовий». Роздуми про сенс людського життя у повісті «Планета людей». Філософський сенс образів казки «Маленький принц». Поетика метафізичної прози. Притчовий характер оповіді. Мотив подорожі та його філософське значення у творі. Казковий хронотоп. Біблійні алузії у творі. Гуманістичні ідеали митця.

Тема 9. Екзистенціалізм в європейській літературі середини XX століття.

Філософія екзистенціалізму та її значення в культурі XX століття. Екзистенціалізм як напрям в літературі 30-40-х рр. Екзистенційні мотиви в романі Ж.-П. Сартра «Нудота». Конфлікт особистості й суспільства в повісті А. Камю «Сторонній». Проблема абсурдного героя в есе «Міф про Свіфа. Есе про Абсурд». Пафос морального стоїцизму в романі А. Камю «Чума». Антифашистське спрямування твору.

Змістовий модуль 2.

Зарубіжна література другої половини XX століття: шлях до багатокультурного простору

Тема 10. Морально-філософська проблематика американської прози середини XX століття.

Проблема морального вибору в романі Дж. Стейнбека «Зима тривоги нашої». Притчовий характер повісті «Перлина». Ідея нонконформізму в романі Д. Селінджера «Над прірвою у жовті». Міф і реальність у романі Дж. Андайка «Кентавр». Проблема добра і милосердя в романі. Морально-філософські засади новітності Е. Хемінгвея. Ідея нездоланності людини в повісті «Старий і море».

Тема 11. Російські нобелати (М. Шолохов, Б. Пастернак, О. Солженіцин, Й. Бродський).

Нобелівська премія та її значення для літератури XX століття. Проблема «письменник і влада» в тоталітарній державі. Епічний характер романів М. Шолохова «Тихий Дон», «Піднята шлина». Митчесь і час у романі Б. Пастернака «Доктор Живаго». «Один день Івана Денисовича» О. Солженіцина і «Література відлиги». Культурологічні алузії у поезії Й. Бродського.

Тема 12. Англійський інтелектуальний роман (А. Мердок, В. Голдінг).

Англійський інтелектуальний роман: своєрідність феномену. Образ митця у романі А. Мердок «Чорний принц». Шекспірівські алузії у творчості англійських романістів. Проблеми гуманізму у сучасній англійській літературі. Сучасна робізнада і анти-робізнада. Роман-притча В. Голдінга «Волядар мух». Онтологічні проблеми роману. Біблійні мотиви у творі. Образ дітей у романі.

Тема 13. Англійський антиколоніальний роман XX століття.

Гуманістичне спрямування англійського антиколоніального роману. Сенс та структура поняття. Розвігнання імперських амбіцій у творчості Г. Гріна («Тихий американець», «Наша людина в Гавані», «Комедіанти»). Роман «Тихий американець» у контексті традиційної проблеми «Захід-Схід» (Р. Кіплінг, Дж. Орвелл). Проблема журналістської етики та морального вибору в романі. Англійський антиколоніальний роман 50-60-х рр. і творчість Дж. Олдріджа. Роман «Дипломат»; оповідання «Останній дойм».

Тема 14. Німецькомовна новосина література (Г. Белля, А. Зегерс, Г. Грасс).

Друга світова війна та її відлуння у творчості Г. Белля («Подорожний, коли ти прийдеши у Спа...», «Дім без господаря»). Антифашистський пафос роману А. Зегерс «Сьомий хрест». Новаторський характер прози Г. Грасса («Бляшаний барабан»). Проблеми історичної відповідальності. Гуманістичні ідеали німецької новосиної літератури.

Тема 15. Латинноамериканський літературний феномен (Х.-Л. Борхес, Г. Гарсія Маркес).

«Магічний реалізм» як естетична концепція латинноамериканської літератури XX століття. Фантастично-історичний характер оповідань Х.Л. Борхеса «Вавилонська бібліотека» та ін. Традиції латинноамериканської культури у романі Г. Гарсія Маркеса «Сто років самотності». Міф і дійсність у творі. Принципи «магічного реалізму» в оповіданні «Стариган із крилами». Поетика неймовірного як способу відображення повсякденного. Мотив крил у світовій літературі. Біблійні алузії у творі.

Тема 16. Національні естетичні традиції у японській літературі XX століття (Р. Акутагава, К. Абе, Я. Кавабата).

Традиції і новаторство художнього мислення в японській літературі XX століття. Національні традиції Японії та їх переосмислення в художній літературі. Естетична досконалість та традиційна мудрість оповідань Р. Акутагава. Новаторський характер прози К. Абе («Людина-ящик», «Жінка у пісках» та ін.). «Красою Японії народжений» – програмне есе Я. Кавабата-митця. Традиція чайної церемонії у повісті Я. Кавабата «Тисяча журавлів».

Тема 17. Літературні премії. Міжнародні премії в галузі літератури.

Лауреати Нобелівської премії: твори, теми, проблеми, образи в національних літературах. Національні премії. Буксрівська премія у Великобританії. Пулітцерівська премія в США. Російські літературні премії. Лауреати. Знакові твори. Роль літературної премії в формуванні читачької художньої свідомості. Підсумки та художні перспективи літератури XX століття.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	Денна форма							Заочна форма					
	Усього	У тому числі						Усього	У тому числі				
л		п	д	і	с	8	9		10	11	12	13	
1	2												
Модуль I													
Світова література перш. пол. XX століття	30	9	5		3	13	46	8	4			1	34
Світова літ-ра др. пол. XX ст.: шлях до полікультурного простору	30	9	5		3	13	44	6	4			1	32
Усього годин	60	18	10		6	26	90	14	8			2	66
Модуль II													
ІНДЗ	2												2
Усього годин													

5. Темі семінарських занять

Назва теми	Кількість годин
Художні напрями, течії та школи в літературі упродовж XX століття. Трансформація реалізму.	2
Художня специфіка літератури «втраченої генерації»	2
Французький літературний екзистенціалізм. Жанр антиутопії. Модернізм. «Потік свідомості» як принцип художньої організації модерністської прози	2
Постмодернізм у світовій літературі останньої третини XX століття	2

6. Самостійна робота Модуль 2: Самостійна робота студентів

Самостійна робота студента є однією з форм оволодіння навчальним матеріалом поза межами обов'язкових навчальних занять. Її спрямовано на закріплення теоретичних знань, отриманих студентами за час навчання, їх поглиблення, набуття і удосконалення практичних навичок та умінь щодо відповідної спеціальності. Індивідуальна робота студентів забезпечується всіма навчально-методичними засобами, необхідними для вивчення конкретної навчальної дисципліни чи окремої теми: підручниками, навчальними та методичними посібниками, конспектами лекцій, навчально-лабораторним обладнанням, електронно-обчислювальною технікою тощо. Студентам також рекомендується для самостійного опрацювання відповідна наукова література та періодичні видання.

Згідно з положенням про організацію навчального процесу в кредитно-модульній системі, самостійна робота студентів охоплює підготовку до аудиторних занять (лекцій, практичних, семінарських, лабораторних тощо); виконання завдань з навчальної дисципліни протягом семестру; роботу над окремими темами навчальних дисциплін відповідно до навчально-тематичних планів; підготовку до практики та виконання завдань, передбачених практикою; підготовку до всіх видів контрольних випробувань, у тому числі до курсових, модульних і комплексних контрольних робіт; підготовку до підсумкової державної атестації, у тому числі й виконання випускної кваліфікаційної роботи бакалавра, спеціаліста та магістра; роботу в студентських наукових гуртках, семінарах; участь у роботі факультативів, спецсеминарів; участь у науковій і науково-методичній роботі кафедр, факультетів; участь у наукових і науково-практичних конференціях, семінарах, конкурсах.

Контроль над самостійною роботою студента здійснює викладач. Він визначає обсяг і зміст самостійної роботи, узгоджує її з іншими видами навчальної діяльності, розробляє методичні засоби проведення поточного та підсумкового контролю, аналізує результати самостійної навчальної роботи кожного студента. Методичне забезпечення самостійної роботи студентів повинне передбачати й засоби самоконтролю (тести, пакет контрольних завдань тощо).

№	Назва теми	Кількість годин
1.	<ul style="list-style-type: none"> Ознайомитися із основними літературними напрямами англійської літератури XX ст. Законспектувати інформаційний матеріал (Ковалів Ю.І. Літературознавча енциклопедія. У 2 т. / Ю. І. Ковалів. – К.: Видавничий центр «Академія», 2007). Ознайомитися з обставинами життя провідних англійських письменників XX ст. (Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник. У 2 т. / [За ред. Н. Михальської та Б. Цавурського]. – Тернопіль: Богдан, 2005. – У 2 т. – 2005). Готуватися до семінарських занять 	4 / 12
		4 / 10
		6 / 12
2.	<ul style="list-style-type: none"> Законспектувати додатковий матеріал з теми «Модернізм і постмодернізм як провідні напрями XX ст.» Провести зіставний аналіз проблематики англійської та американської драми (по 3 п'єси на вибір). Схарактеризувати еволюцію поняття «американської мрії» у контексті літератури США XX ст. 	4 / 10
		4 / 12
		4 / 10

7. Індивідуальні завдання

І. Літературознавчий аналіз оповідання / новели Е. Хемінгвея, Т. Манни, Ф. Кафки, Д.Г. Лоуренса, Л. Джойса, Д. Селінджера (на власний вибір).
Орієнтовна схема аналізу

Тематика

- Сформулюйте тему твору.
- Визначте значення цієї теми для часу створення твору.

- Чи була тема дискусійною?
- Опишіть бачення теми автором, відмініть його позиції від сучасників; характерність його позиції для його часу.

- Прослідкуйте еволюцію ставлення автора до теми.
- Виділіть прийоми і засоби розкриття цієї теми.

Проблематика

- Систематизуйте проблеми. Виділіть проблеми:

- економічні;
- соціальні;
- етичні;
- психологічні;
- філософські;
- політичні;
- проблеми культури і естетики і т. д.

- Вкажіть значущість проблематики для сучасників автора.
- Охарактеризуйте бачення автором цієї проблематики.
- На якому матеріалі поставлені ці проблеми автором?
- Охарактеризуйте вирішення проблем автором.

Система персонажів

- З'ясуйте, чи об'єднані образи в систему.
- Виділіть головних героїв і поясніть, чому вони головні.
- Які персонажі можуть бути названі другорядними? Як вони співвідносяться з головними?
- Що можна сказати про епізодичних персонажів? Для чого вони зображуються автором?
- За якими принципами і за допомогою яких прийомів протиставляються і зіставляються герої?

Образ головного героя

Проаналізуйте прийоми і засоби створення образу.

- Ім'я персонажа (що «говорить»; поетичне або простонародне; історичні і літературні аналогії на рівні імен; прізвисько; відсутність імені).
- Портрет персонажа (детальний або короткий; психологічний або соціально-характерний; елементи шаржу, гротеску; прийоми матеріалізації, анімалізації та ін.).
- Мова персонажа (складність синтаксису; багатство словарного запасу, образність мови, частотність використання тропів, прислів'їв, приказок, шитат; ритм мови, наявність або відсутність вигуків, риторичних питань).
- Побутові деталі (опис предметного світу як засіб розкриття характеру або засіб соціальної характеристики героя; відсутність зображення предметного світу).
- Введення в оповідання образів тварин.
- Пейзаж (вираження хвилинного настрою героя; засіб розкриття характеру та ін.).
- Місце героя в системі персонажів.
- Експозиція героя (інформація про його минуле, про становлення його характеру).
- Міра участі героя в конфлікті. Вчинки і їх мотиви.
- Сни персонажа.
- Згадки про книги, які читає герой.
- Символи (умовні знаки, в яких сконцентрований основний сенс образу).
- Авторське зіставлення героя з історичною особою або персонажем іншого автора.
- Авторська характеристика героя.
- Характеристика героя іншими персонажами.
- Думка персонажа про самого себе.

- Епіграф як характеристика персонажа.
- Назва твору як характеристика персонажа.
- Для чого автор створив цей образ?

Система конфліктів

- Перелічіть конфлікти в цьому творі і виділіть конфлікти справжні і уявні.
- Визначте характер конфліктів:

- економічні,
- соціальні,
- етичні,
- психологічні,
- філософські,
- політичні,
- естетичні і так далі

- Вкажіть життєву основу конфліктів в цьому творі.
- Визвіть основний конфлікт і аргументуйте своє рішення.
- Визначте особливості експозиції як підготовки до виникнення конфлікту.
- Вкажіть моменти зав'язки, кульмінації і розв'язки конфлікту.
- Оцініть міру актуальності конфлікту для часу створення твору.

Сюжет і його композиція

- Визначте основу сюжету цього твору.
- Вкокремте основні сюжетні лінії.
- Виділіть побічні сюжетні лінії, що ускладнюють розвиток сюжету.
- Визначте експозицію, зав'язку, епізоди розвитку дії, кульмінацію, розв'язку і епілог.
- Як розкриваються характери героїв в сюжеті?
- Чи виступає сюжет засобом розкриття проблеми?
- Які особливості композиції сюжету? Зіставте сюжет і фавулу.
- Чи ускладнена композиція сюжету включенням прологу, ліричних відступів, вставних оповідань або обрамлення?

Композиційна побудова твору

- Визначте жанр твору.
- Охарактеризуйте склад твору (скільки в ньому частин, які це частини).
- Опишіть співвідношення частин одна з одною, включаючи визначення кількості, характеру і співвідношення один з одним різних планів оповідання.
- Чи відповідає композиція твору авторським завданням?
- Як співвідносяться сюжетні лінії з прологом, ліричними відступами, вставними оповіданнями, обрамленнями? Яка роль позасюжетних елементів в розкритті авторського задуму?
- Вкажіть особливі композиційні прийоми (принцип «дзеркальності», кільцеву структуру) і визначте їх значення.

Хронотоп твору

- Опишіть особливості художнього простору (топології).
- Охарактеризуйте особливості художнього часу (хронології).
- Визначте тип хронотопу-домінанти.
- Який взаємозв'язок часу і простору в творі?
- Який взаємозв'язок між хронотопом і характером (типом) героя?
- Складіть карту художнього світу твору (карту подорожей героя).

Мова літературного твору

- Виділіть і охарактеризуйте використані в творі поетичні прийоми (тропи: епітети, порівняння, метафори, метонімії, гіперболи, літопи, оксюмори та ін.).

- Виділіть і охарактеризуйте використані в творі лексичні ресурси художньої мови (загальноповивана лексика, застарілі слова і неологізми, діалектизми, професіоналізми, варваризми, жаргонізми та ін.).

- Виділіть і охарактеризуйте використані в творі поетичні фігури (повтор, антитеза, інверсія, елітс, паралелізм, риторичне питання, звернення і вигук).

- Виділіть і охарактеризуйте синтаксичні і мелодійні особливості твору.

- Чи обумовлений вибір образотворчо-виразних засобів для розкриття ідеї твору?

Родовізна і жанрова специфіка твору

- Визначте родову приналежність твору.

- Визначте вид твору.

- Вкажіть жанр твору.

- Чи використовується в творі родовидовий або жанровий синтез?

Ідейний світ

- Вкажіть авторські оцінки (активне авторське вибірково-упереджене відношення до зображеного).

- Опишіть авторський ідеал (уявлення письменника про ідеальну особу і вищу норму людських відносин).

- Яке ідейно-емоційне ставлення автора до героя (героїв)?

- Яка ідейно-емоційна орієнтація героя (героїв)?

- Сформулюйте художню ідею твору.

- Який пафос твору?

Риси літературного напрямку в творі

- Вкажіть основні риси цього напрямку: концепцію особи, прийоми і засоби типізації персонажа; особливості взаємин героя і середовища, прийоми і засоби типізації середовища; конфлікти, характерні для цього напрямку; жанри, характерні для цього напрямку; особливості стилю.

- Які риси твору свідчать про його приналежність цьому напрямку?

- Чи зустрічаються в творі риси, властиві іншим напрямкам? Охарактеризуйте їх.

- Яке місце твору в творчості автора і в літературному процесі?

2. Медіапрезентація за однією із запропонованих тем:

1. Поезія А. Рембо.
2. П'єса Г. Ібсена «Ляльковий будинок».
3. Роман Р. Роллана «Жан-Крістоф».
4. Роман Ф. Кафки «Замок».
5. Роман Т. Драйзера «Сестра Кері»: анатомія успіху.
6. «Дейзі Міллер» Г. Джеймса: поетика психологічної повісті.
7. Антиутопія Д. Орвелла «1984».
8. Футуризм як літературний напрям.
9. Образ головного героя в романі Е.М. Ремарка «Тріумфальна арка».
10. Поетика збірки оповідань Р. Бредбері «Марсіанські хроніки».
11. Сатиричний роман А. Франса «Острів пінгвінів».
12. Готичні мотиви в романі А. Мердок «Сдиноріг».
13. Риси шахрайського роману у творі М. Спарк «Баллада про Пексем-Раїв».
14. Шекспірівські алюзії в романі А. Мердок «Чорний принц».
15. Філософський сенс образів казки «Маленький принц» А. де Сент-Екзюпері.
16. Антиутопічні мотиви роману С. Зам'ятіна «Ми».

17. Дадаїзм як художній напрям початку ХХ століття.

18. Антифашистський пафос роману А. Зегерс «Сьомий хрест».

19. Нобелівська премія та її значення для літератури ХХ століття. Лауреати Нобелівської премії: твори, теми, проблеми, образи в національних літературах.

20. Новаторський характер прози К. Абе («Людина-ящик», «Жінка у пісках» та ін.).

21. Фантасмагоричний характер оповідання Х.Л. Борхеса «Вавилонська бібліотека».

22. Друга світова війна та її відлуння у творчості Г. Белля («Подорожній, коли ти прийдеш у Спа...»).

23. Готичний колорит повісті Г. Джеймса «Поворот гвинта».

24. Поезія Т.С. Еліота.

25. Літературна творчість «сердитих молодих людей».

26. Ірландське культурне Відродження на початку ХХ століття.

27. «Ім'я троянди» У. Еко як історичний роман.

28. Етнообраз країни в романі Джуліана Барнса «Англія, Англія».

29. Художня своєрідність роману Томаса Манна «Доктор Фаустус».

30. Вікторіанський контекст в романі А. Байєт «Володіння: Історія одного кохання».

31. Ознаки постмодернізму в романі М. Бредбері «Історична особистість».

32. Тема мистецтва в романі Д. Фаулза «Вежа з чорного дерева».

33. Тема монархії в романі С. Таунсенд «Ми з королевою».

8. Методи навчання

Лекції, реферування, конспектування, підготовка усних та письмових доповідей, виконання ІНДЗ.

9. Методи контролю

Модуль контрольний.

Методи оцінювання: поточне тестування, оцінка за реферат, модульна контрольна робота, іспит.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота		Іспит		Сума
Семінари	40	ІНДЗ	10	50
				100

11. Методичне забезпечення

Опорні конспекти; методичні рекомендації до підсумкового контролю та виконання індивідуальних завдань; перелік основних термінів та понять з дисципліни; питання для самоконтролю за темами; фонд електронних документів та друковані посібники.

12. Рекомендована література

Базова

1. Аникин Г.В., Михальська Н.П. История английской литературы. – М.: Высш. шк., 1985. – 431 с.
2. Ашпешкова О.С. Зарубіжна література ХІХ століття: європейська реалістична проза 1830-1880-х років / О.Анінкова – К.: Знання України, 2006. – 438с.
3. Анастасьєв Н. Обновление традиции: Реализм ХХ века в противоборстве с модернизмом. – М.:1984.

4. Броуди К., Малгаретти Ф. Обзор английской и американской литературы = Focus on English and American Literature. – М.: Айрис-пресс, 2003.
5. Жантјева Д. Английский роман XX века 1918-1939. – М.: 1965.
6. Жантјева Д. Джеймс Джойс. – М.: 1967.
7. Ивашева В.В. Литература Великобритании XX века. – М.: 1984.
8. Леонова Н.И., Никитина Г.И. Английская литература 1890-1960. Учебное пособие. – М.: 1997.
9. Парсон Х. Бернард Шоу. – М.: 1966.
10. Позднякова Л.Р. История английской и американской литературы. – Ростов-на-Дону: 2002.
11. Ward A.C. Twentieth-Century English Literature. – London: 1964.

Допоміжна

1. Боброва М.Н. Романтизм в американской литературе XIX века. – М.: Высш. шк., 1972. – 388 с.
2. Гачев Г.Д. Национальные образы мира / Г. Гачев. – М.: Сов. писатель, 1988. – 446 с.
3. Ивашева В.В. "Век нынешний и век минувший...". Английский роман XIX века в его современном звучании. [2-е изд., доп.] / В. В. Ивашева. – М.: Художественная литература, 1990. – 479 с.
4. Кеттл А. Введение в историю английского романа / А. Кеттл. – М.: Прогресс, 1966. – 448 с.
5. Ковалів Ю.І. Літературознавча енциклопедія. У 2 т. / Ю. І. Ковалів. – К.: Видавничий центр «Академія», 2007.
6. Луков Вл. А. История литературы. Зарубежная литература от истоков до наших дней. – 3-е изд., испр. и доп. / Вл. Луков. – М.: Издательский центр «Академія», 2006. – 890 с.
7. Михальская Н.П. Зарубежные писатели: Библиографический словарь: в 2-х т. – М.: Наука, 1997.
8. Путеводитель по английской литературе / [М.Дрзбл, Дж.Стрингер]. – М.: Радуга, 2003. – 928 с.
9. Храповицкая Г.Н., Солодуб Ю.П. История зарубежной литературы: Западно-европейский и американский реализм (1830 – 1860-е г.г.). – М.: Издательский центр «Академія», 2005. – 756 с.
10. Энциклопедия литературных героев. Зарубежная литература XVIII – XIX веков / [Ред. А.М.Зверев]. – М.: 1997. – 768 с.

13. Інформаційні ресурси

1. <http://www.lib.rus.ec/Книги/256030>
2. <http://www.infoliolib.info/philol/andreev/1.html>
3. <http://www.twirpx.com/file/483809/>
4. http://www.superdiplomnik.ru/2010/09/xix_8650.html
5. http://www.ModernLib.ru...zapadnoevropeyskaya_literatura...veka...
6. <http://www.do.gendocs.ru/docs/index-323434.html>
7. <http://www.schkolawospitan.ucoz.ru/GalkinaVV/Fakul2.htm>
8. http://www.ufalaw.narod.ru?kult/kultur/p2_7g1.htm
9. <http://www.book34-2.ru/2011/12/08...zapadnoevropejskoj...xix-vek...>
10. <http://www.bartleby.com/cambridge/>
11. <http://classichit.about.com/library/bl-etexts/rfletcher/bl-rfletcher-history-table.htm>
12. <http://revolution.allbest.ru/languages/00093682.html>
13. <http://www.wsu.edu/~campbell/amlit/>
14. <http://17v-euro-lit.niv.ru/17v-euro-lit/mihalskaya-anikin-angliya/index.htm>

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ

- Лекція 1: Провідні напрями та художні тенденції XX століття
 Лекція 2: Література реалізму (твори Д. Голсуорсі, Р. Роллана, А. Франса). Література «втраченої генерації»: Е. Хемінгуей, Е. М. Ремарк, А. Барбюс
 Лекція 3: Європейський модернізм: Д. Джойс, Ф. Кафка, В. Вулф. Екзистенціалізм в літературі.
 Лекція 4: Постмодернізм: хронологія, ознаки, прояви, видатні представники.
 Лекція 5: Розвиток драми. Англійський «інтелектуальний» роман.

СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

Семінар 1

1. Історико-культурний контекст літератури XX століття.
2. Провідні літературні напрями XX століття: декаданс, реалізм, модернізм, авангардизм, постмодернізм. Основні течії модернізму та авангардизму: імпресіонізм, символізм, футуризм, імагізм, сюрреалізм, неореалізм.
3. Принципи реалізму у творчості А. Франса і Р. Роллана.
4. Розвиток жанру «родинового роману» в європейській літературі першої половини XX ст. (твори Д. Голсуорсі).
5. Творчість братів Генріха і Томаса Манн (діалогія про короля Генріха IV, «Вірнопідданий» та «Вчитель Гуус» Г. Манна, «Будденброки», «Чарівна гора» Т. Манна).

Семінар 2

1. Історико-культурні витoki та художня специфіка літератури «втраченої генерації». Тема «втраченої генерації» у світовій літературі.
2. Особливості ремарківського героя (за романами «На Західному фронті без змін» «Три товарища», «Повернення»).
3. Людина і війна у ранніх романах Е. Хемінгуей («Фіеста», «Прощай, зброб!»). Трагедія митця-маргінала у романі Р. Олдінгтона «Смерть героя».
4. «Джазова» природа оповіді. Трагедія молодішої генерації у творах Ф.С. Фінцджеральда («Оповідання джазової доби»).
5. Особливості світовідчуття Ф. Кафки у контексті історико-культурної та літературної доби. Трагедія відчуженої особистості у новелі «Перевтілення». Абсурдна природа художнього світу та засоби його відтворення в романі «Процес».

Семінар 3

1. Філософія екзистенціалізму та її значення в культурі XX століття. Екзистенціалізм як напрям в літературі 30-40-х рр. Екзистенційні мотиви в романі Ж.-П. Сартра «Нудота».
2. Конфлікт особистості й суспільства в повісті А. Камю «Сторонній». Проблема абсурдного героя в есе «Міф про Сізіфа». Есе про Абсурд. Пафос морального стоїцизму в романі А. Камю «Чума». Антифашистське спрямування твору.
3. Антиутопія XX століття: історія становлення та художня специфіка жанру. Сатирична спрямованість роману О. Хакслі «Чудовий новий світ». Проблема «особистості і тоталітарна влада» в романі Дж. Орвелла «1984». Згубне майбуття суспільства без книги у романі Р. Бредбері «451 градус за Фаренгейтом».
4. «Потік свідомості» у літературі. «Потік свідомості» як принцип художньої організації модерністської прози. Новаторський характер прози Дж. Джойса «Улісс» як енциклопедія модернізму. «Потік свідомості» у творчому спадку В. Вулф (романи «На мак», «Хвилі», «Місіс Делуей»). Протест проти «механічної цивілізації» в модерністській прозі Д.Г. Лоуренса.

5. Епічний театр Б. Брехта. Новаторський характер поезії «Матінка Кураж та її діти».
6. Сучасна робінзонада і анти-робінзонада. Роман-пригоч В. Голдінга «Володар мух». Біблійні мотиви у творі. Образи дітей у романі.

Семінар 5

1. Англійський інтелектуальний роман: своєрідність феномену (твори А. Мердок, М. Спарк). Принцип гри та монтажу в постмодерністському романі Д. Фаулза: «Колекціонер», «Маг», «Жінка французького лейтенанта».
2. Англійський антиколоніальний роман. Сене та структура поняття. Розвінчання імперських амбіцій у творчості Г. Гріна («Тихий американець», «Наша людина в Гавані», «Комеданти»).
3. Жанр мейнстрі в творчості М. Булгакова: Роман-мейнстрі «Майстер і Маргарита»: структура, проблематика, система образів. Біблійні мотиви в романі. Тема митця та творчості у інтерпретації М. Булгакова. Сатирична повість «Собаче серце».
4. Американська проза середини ХХ століття: проблема морального вибору в романі Дж. Стейнбека «Зима тривоги наших». Ідея нонконформізму в романі Д. Селінджера «Над прірвою у житті». Міф і реальність у романі Дж. Апдайка «Кентавр». Ідея нездоланності людини в повісті Е. Хемінгвея «Старий і море».
5. «Магічний реалізм» як естетична концепція латиноамериканської літератури ХХ століття. Міф і дійсність у романі Г. Гарсія Маркеса «Сто років самотності».

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ І САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота з курсу «Сучасні літературні тенденції» – це важлива форма опанування цієї дисципліни. Вона покликана доповнити, узагальнити й систематизувати знання із літературознавчих дисциплін, розвинути навички роботи з методичними матеріалами та науковими періодичними джерелами, стимулювати пізнавальну активність і творчий пошук студентів.

Насамперед ознайомтеся з темою самостійної роботи, з'ясуйте, який саме навчальний матеріал пропонується до розгляду, пригадайте його місце в системі навчального курсу. Уважно прочитайте план заняття, ознайомтеся зі списками основної та додаткової літератури.

Якщо семінарському заняттю передувала лекція з тієї самої теми, слід проглянути її конспект, який допоможе вам зорієнтуватися в навчальному матеріалі, звернути увагу на проблемні питання й завдання, запропоновані викладачем, на значення нових термінів, на рекомендовані наукові джерела.

Після цього можна приступати до опрацювання літератури. Під час її читання рекомендується робити робочі записи з кожного питання плану (вести конспект). Починаючи конспектувати певне джерело, обов'язково запишіть його назву, автора, вихідні дані в зошит, виділивши їх іншим кольором чи підкреслюванням. Дотримуйтеся всіх вимог до бібліографічного опису (його приклади можна знайти в переліку літератури).

Робота з науковим джерелом має за головну мету розуміння прочитаного. Тому, перш ніж робити записи в зошиті, вам слід уважно прочитати текст, усвідомити його логіку, спробувати відділити головне від другорядного, узагальнюючі теоретичні положення – від конкретних прикладів. Працюючи з монографією, слід насамперед проглянути її зміст, який дасть загальне уявлення про композицію книги.

Конспект наукового джерела має бути стислим, добре структурованим і «читабельним» (адже вам згодом доведеться користуватися ним для повторення, під час підготовки до модульного та підсумкового контролю). Обов'язково використовуйте раціональні способи конспектування: виділення головного іншим кольором, підкреслюванням, спеціальними позначками, різноманітне графічне розташування тексту (колонки, таблиці, схеми), позначення стрілками логічних зв'язків між окремими блоками матеріалу. Використовуйте скорочення поширених слів і термінів: як загальнозвизнані, так і ваші власні, що мають бути зрозумілі

насамперед вам самим і повторювані – одне слово слід скорочувати завжди однаково. Список постійних власних скорочень можна складати на останній сторінці зошита.

Опрацьовуючи певне джерело, звертайте увагу на нові слова й терміни. Їх визначення слід записати в зошит, якщо воно подане в роботі. У протилежному випадку зверніться до словників ішномовних слів, тлумачних словників, словників педагогічних термінів або до стислого термінологічного словника, який складено викладачами кафедри педагогіки початкової освіти.

Якщо відчуваєте певні труднощі із розумінням терміна, зафіксуйте його значення в інших студентів або у викладача. У випадку, коли під час конспектування у вас виникають питання, заготовуйте їх на берегах конспекту, щоб з'ясувати під час підготовки або на самому практичному занятті.

З певної проблеми в науковій літературі ви можете зустріти різні погляди вчених, часом протилежні. Обов'язково акцентуйте свою увагу на таких випадках, намагайтеся чітко сформулювати ці різні погляди, відтворити їх у зошиті. Продумайте і власну відповідь на таке неоднозначне питання, визначте, погляд якого вченого імпонує вам, а який викликає заперечення, і мотивуйте свої думки. Такі суперечливі питання часто стають предметом дискусії під час проведення практичного заняття.

Бажано опрацювати всі джерела зі списку основної літератури і більшість – зі списку додаткової літератури.

Особне місце в підготовці до практичного заняття посідає робота з нормативними документами, ознайомлення з якими є невід'ємною складовою опрацювання певної теми. Обов'язково зверніться до необхідних документів. Читайте тексти вдумливо, якщо в них зустрічаються незрозумілі слова, то обов'язково з'ясууйте їх значення.

Опрацьовані рекомендовані джерела й тексти документів, перегляньте список питань для перевірки знань. Чи на всі ці питання ви знайшли відповіді в науковій літературі? Якщо існують певні «прогалини», ще раз зверніться до джерел (у складніших випадках можна звернутися за порадою до викладача під час індивідуальних консультацій). Спробуйте дати відповіді на запропоновані питання, не користуючись конспектом. *Основні визначення, провідні теоретичні положення, класифікації слід зачитати напам'ять.*

Використовуйте традиційну побудову промови: вступ (стиле окреслення проблеми) – основна частина (виклад провідних тез з аргументами-прикладми) – висновки (лаконічне формулювання провідних узагальнюючих положень). Намагайтеся, щоб ваша зв'язна розповідь була логічною, послідовною, чіткою, посутиньою (без «води»), а мовлення – граматично й синтаксично правильним, виразним. Уникайте штампів, слів-паразитів, просторіччя та діалектизмів. Приклади до кожного питання продумуйте наперед: можна зробити закладки у збірках періодичних або вписати невеличкі уривки з творів у зошит. Корисно попросити ваших товаришів або родичів послухати вашу відповідь, поставити вам питання, зробити зауваження.

Безпосередньо перед семінарським заняттям перегляньте записи в зошиті, повторіть ключові поняття, теоретичні положення. Для повторення також можна використати список питань для перевірки знань. Під час заняття уважно слухайте вступне слово викладача, відповіді товаришів, при цьому можна доповнювати власні записи в зошиті, уточнювати певні поняття, наводити далі приклади.

Окремі теми, питання викладач вносить на самостійне опрацювання. Методика його суттєво не відрізняється від підготовки до практичного заняття, за тим хіба винятком, що ви повинні самостійно контролювати себе, перевіряючи, чи всі аспекти теми ви засвоїли. Під час індивідуальних консультацій з викладачем ви маєте можливість уточнити певні питання, отримати роз'яснення складних аспектів матеріалу. Результати самостійної роботи обов'язково перевіряються викладачем під час модульного контролю, підсумкової контрольної роботи.

ДИДАКТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1) Студент повинен до закінчення лекційного курсу (у встановлений провідним викладачем термін) здати підготовлену вибірку реалій (реферат) в роздрукованому та електронному (на диску у форматі Word 2003) варіантах.

2) Матеріал друкують за допомогою комп'ютера на білому папері формату А4 шрифтом 14 Times New Roman через міжрядковий інтервал 1,5. Обсяг машинописного тексту повинен становити 12 стор. Текст необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм.

3) Реферат повинен відповідати вимогам до написання та оформлення студентських навчально-дослідницьких робіт такого типу. 4) За невчасну здачу індивідуального завдання без поважної причини студент отримує бал вдвічі нижчий від набраного.

При вивченні курсу студент виконує такі види робіт: вивчення лекційного матеріалу, опрацювання матеріалу для відповідей на семінарах та написання поточної модульної контрольної роботи, вивчення матеріалу для самостійної роботи, вивчення матеріалу для складання екзамену.

Сумарна кількість балів, яку студент отримує при засвоєнні змістового модуля за 100-бальною шкалою, визначає його підсумкову оцінку, яка відповідає: відмінно, добре, задовільно, незадовільно (з можливістю повторного складання). Переведення оцінки в шкалу ECTS та національну шкалу здійснюється за схемою: Шкала оцінювання (національна та ECTS) Сума балів за всі види навчальної діяльності Оцінка за шкалою ECTS Оцінка за національною шкалою 90 – 100 А відмінно зараховано 82 – 89 В добре 75 – 81 С 67 -74 D задовільно 60 – 66 E 1 – 59 Fx незадовільно незарховано (з можливістю повторного складання)

Система нарахування балів

Після виконання програми курсу «Історія світової літератури ХХ століття» студент може набрати максимальну кількість балів (100), яка складається з

1) поточного контролю, яке спрямоване на перевірку знань студента і здійснюється викладачем протягом семестру – 50 балів – за сумою наступних результатів:

- поточного оцінювання під час семінарських занять (максимум 40 балів),

- індивідуальної роботи (максимум 10 балів),

2) підсумкового контролю (іспиту) – 50 балів

ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ

Викладання навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури ХХ століття» здійснюється на основі сучасних методів, засобів та прийомів навчання, які сприяють реалізації поставленої мети й передбачають такі методи контролю: методи усного контролю (фронтальне опитування у процесі семінарських занять), методи письмового контролю (модульні тести, вправи до художніх текстів, спрямовані на розуміння семантики реалій та вміння їх застосування в усному мовленні), метод спостереження, метод проблемного викладу та проєктний метод.

Орієнтовні запитання до іспиту

1. Філософська база постмодернізму. Теорія діалогізму художнього слова М. Бахтіна та її реценція у постмодернізмі.

2. Проблема дефініції поняття «постмодернізм». Історичний і трансісторичний підходи до постмодернізму.

3. Основні риси та поняття постмодернізму.

4. Поліестетичний характер сучасної літературної доби. Плуралістичність естетичної свідомості.

5. Представники та визначні твори провідних течій літератури ХХ століття (екзистенціалізм, сюрреалізм, магічний реалізм, концептуалізм, поп-арт).

6. «Центр і периферія» у культурі: маргінальність як фактор розвитку літератури ХХ століття. Розмаїття реалізму ХХ століття.

7. Принципи сучасної прози (номіфологізм, ілюзія/реальність, текст у тексті, пріоритет стилю, крах фабули, домінуюча синтаксису, прагматика, спостережач, порушення зв'язності тексту).

8. Метатекстуальний характер сучасної прози. Основні поняття постмодернізму: «світ як хаос», «світ як текст», «постмодерністська чутливість», «пародійний модуль» та ін.

9. «Смерть автора» в постмодерністській свідомості (Р. Барт, М. Фуко). Роль читача у постмодернізмі (Р. Барт). Сутність рецептивної естетики (Г.-Г. Яусс, В. Ізер).

10. Проблема інтертекстуальності як теоретична проблема у науковій інтерпретації Ю. Лотмана, Ю. Кристівої, Р. Барта, У. Еко.

11. Форми інтертекстуальності (класифікація Ж. Женетта та інш.). Прояви інтертекстуальності в текстах.

12. Проблема та структура поняття «масова література». Течії та напрями сучасної американської літератури.

13. Структуралізм, постструктуралізм та деконструкція.

14. Жанрові трансформації сучасного роману: «інтелектуальний», «новий», «неоготичний», «неовікторіанський».

15. Розвиток драми у ХХ сторіччі.

16. Сатиричні романи М. Спарк. Образна система роману «Міс Джін Броді в розквіті».

17. Прояви готичної та постмодерністської поетики в романі А. Мердок «Слноріг».

18. Постмодерністський роман П. Зюскінда «Запах Історія одного вбивці». Образ маргінала-творця як пародійний модуль романістико-модерністської концепції генія.

19. Псевдоісторизм й концепція середньовіччя, гра з історичними, філософськими, літературними ремінісценціями в романі У. Еко «Ім'я троянда».

20. «Поттеріана» Дж. Роулінг: авторський міфологізм.

21. Ознаки «магічного реалізму» в романі Г.Г. Маркеса «Сто років самотності».

22. Новаторський характер роману Дж. Фаулза «Жінка французького лейтенанта»:

особливості сюжету та композиції, способів характеротворення. Історія і сучасність у романі. Стилізація «вікторіанської» доби.

23. Реценція історичної реальності з точки зору постмодернізму в романах М. Бредбері «Історична людина», «Доктор Кримінале», «До Ермітажу».

24. Роман Дж. Барнса «Історія світу в 10 ½ розділах»: постмодерністський погляд на історію. Принципи трансформації традиційного сюжету.

25. Характер нарративу та проблематика роману Дж. Фаулза «Колекціонер».

26. Риси постмодерністської поетики в романі «Маг». Використання прийомів гри, номіфологізм, інтертекстуальності в структурі «роману виховання».

27. Розвиток феміністської тематики у творчості М. Дребля.

28. Національна ідентичність у гумористичному романі Д. Барнса «Англія, Англія».

29. Прояви постмодернізму в культовому романі Д. Анджайка «Кентавр».

30. Реценція античності у романі М. Етвуд «Пенелопіада».

ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ ПОСІБНИКІВ, ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Рекомендована література

1. Аннін Г.В., Михальская Н.П. История английской литературы. – М.:1985.
2. Анастасьев Н. Обновление традиции: Реализм XX века в противоборстве с модернизмом. – М.:1984.
3. Броуди К., Малгаретти Ф. Обзор английской и американской литературы = Focus on English and American Literature. – М.: Айрис-пресс:2003.
4. Жаппиева Д. Английский роман XX века. 1918-1939. – М.:1965.

5. Жантисева Д. Джеймс Джойс. – М.:1967.
6. Иващенко В.В. Литература Великобритании XX века. – М.:1984.
7. Леонова Н.И., Никитина Г.И. Английская литература 1890-1960. Учебное пособие. – М.:1997.
8. Пирсон Х. Бернард Шоу. – М.:1966.
9. Поддякова Л.Р. История английской и американской литературы. – Ростов-на-Дону.:2002.
10. Ward A.C. Twentieth-Century English Literature. – London: 1964.

Websites:

1. Cairr Wikipedia, the free encyclopedia
2. Department for Industrial Development: www.dfid.gov.uk
3. Department of Trade and Industry: www.dti.gov.uk
4. English nature: www.english-nature.org.uk
5. Department for Culture, Media and Sport: www.culture.gov.uk
6. Department for Education and Employment: www.dfee.gov.uk
7. Department of Education for Northern Ireland: www.nics.gov.uk/deni
8. Women's Unit: www.womens-unit.gov.uk
9. Central government: www.open.gov.uk
10. Houses of parliament: www.parliament.uk
11. Культурология (библиотека статей на русском и английском языках) <http://www.countries.ru/library.htm>
12. University of Toronto libraries: <http://library.utoronto.ca/cir/F-A.htm>
13. The Official Web Site of the Nobel Foundation: <http://www.nobel.se/index.html>
14. The Victorian Web of the National University of Singapore: <http://65.107.211.206/victov.html>

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ БІБЛІОТЕКИ ПО ЗАБЕЗПЕЧЕННЮ НАВЧАЛЬНИМИ ПІДРУЧНИКАМИ (ПОСІБНИКАМИ) З ДИСЦИПЛІНИ «СУЧАСНІ ЛІТЕРАТУРНІ ТЕНДЕНЦІЇ»

з/п	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо), вихідні дані	Рік видання	Кількість примірників
1.		Антологія світової літературно-критичної думки ХХ століття / За ред. М. Зубрицької / – Львів, Літопис, 1996. – 832 с.	1996	уч. абон. – 3, ч/з ФІМ - 3
2.	Давиденко Г.Й., Чайка О.М., Гричанник Н.І., Кушнірєва М.О.	Історія новітньої зарубіжної літератури: навчальний посібник / МОН. – Київ: Центр учбової літератури, 2008.	2001	уч. абон – 18, ч/з ФІМ - 3
3.	Ткаченко А.О.	Мистецтво слова. – К.: Вид-во КНУ, 2003. – 448 с.	2003	Худ. та наук. абон – 57, ч/з ФІМ - 2
4.	Галич О.	Теорія літератури: підручник / О. Галич, В. Назаренко, Є. Васильєв; за наук. ред. О. Галича. – К.: Либідь, 2001. – 488 с.	2001	уч. абон – 29, ч/з ФІМ - 1